

На основу члана 41. став 10. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 - др. пропис), Министарство привреде објављује

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ЗАКОНА О ПРЕДМЕТИМА ОД ДРАГОЦЕНИХ МЕТАЛА

Одбор за привреду и финансије, на 97. седници одржаној дана 3. априла 2019. године, донео је Закључак о спровођењу јавне расправе о Нацрту закона о предметима од драгоцених метала 05 Број: 011-3387/2019 и утврдио Програм јавне расправе на основу кога је Министарство привреде спровело јавну расправу о Нацрту закона о предметима од драгоцених метала (у даљем тексту: Нацрт закона).

Јавна расправа о Нацрту закона спроведена је у периоду од 10. до 30. априла 2019. године. Текст Нацрта закона био је постављен на интернет страници Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, као и на порталу е-управе, чиме је било омогућено јавности да примедбе, предлоге и сугестије на текст Нацрта закона достави Министарству привреде путем поште или електронским путем.

Текст Нацрта закона представљен је и у форми округлог стола који је организован дана 18. априла 2019. године, у трајању од 10,00 до 13,00 часова, у просторијама Привредне коморе Србије, ул. Ресавска број 13-15, у Београду.

Текст Нацрта закона припремила је Посебна радна група у коју су, поред представника Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, именовани и представници Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције и Сектор за спољнотрговинску политику, мултилатералну и регионалну економску и трговинску сарадњу, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија – Управа царина и Управа за спречавање прања новца, Народне банке Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца, Савеза удружења златара Србије, као и Уније златара Србије.

Нацртом закона се врши додатно усклађивање са Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др.закон и 95/18) и даље усклађивање са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 98/18 - аутентично тумачење).

У складу са предложеним решењима, из обухвата закона искључено је инвестиционо злато, дефинисано у смислу прописа којим је уређен ПДВ, с обзиром да се ради о специфичној врсти штедње, односно новца. Укида се овлашћивање тела за обављање послова испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура (овлашћивање тела), будући да у периоду од 2011. године, када је донет важећи закон, до данас, није било интересовања ни захтева за обављање тих послова. Такође, укида се орочавање знака произвођача, увозника или заступника, чије је важење, у складу са важећим законом - 10 година. Новину у Нацрту закона представља одредба о ванредном испитивању финоће предмета, чиме се сваком заинтересованом лицу омогућава да у случају сумње у степен финоће предмета, тај предмет испита у Дирекцији за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), као и одредба која се односи на клаузулу о узајамном признавању, коју због захтева приступања ЕУ, треба да садрже сви нехармонизовани технички прописи у Републици Србији.

Новина су и одредбе које се односе на откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала и њихових делова, који према важећем закону може да обавља сваки субјект који је испунио прописане услове и коме је Дирекција издала решење о знаку произвођача. Нацртом закона се успоставља нов концепт раздвајања и јасног разликовања произвођача од откупљивача предмета од драгоцених метала, а обавезан упис у регистар откупљивача

који води Дирекција је неопходан и за оне произвођаче који желе да се баве откупом. У пракси се показало да откуп предмета од драгоцених метала, поред златарских радњи, врше и субјекти попут мењачница, фризерских салона и сл. који су такође испунили прописане услове и добили од Дирекције решење о знаку произвођача, а никада нису производили већ су се само бавили откупом употребљаваних предмета. У складу са предложеним решењима откуп употребљаваних предмета може да врши само привредни субјект који је регистрован у АПР-у и регистрован у Дирекцији, као откупљивач, што укључује и произвођаче, који такође морају бити регистровани као откупљивачи. Откуп се може вршити само на регистрованом откупном месту, које мора бити обележено таблом (налепницом), а откупљивачи су дужни да приликом откупа, лицу које продаје предмет издају исправу-откупни лист о откупу предмета од драгоцених метала, који садржи прописане податке. У области надзора, новина је измештање надлежности за вршење надзора над откупом предмета од драгоцених метала, који више неће вршити Дирекција, већ тржишни инспектори, уз задржавање надлежности тржишне инспекције за вршење надзора над прометом предмета. Надзор над предметима од драгоцених метала који обухвата и надзор над одржавањем прописаних услова код произвођача предмета, као и по важећем закону, остаје у надлежности Дирекције. Оваквим решењем којим се прецизира надлежност за вршење контроле откупа предмета од драгоцених метала извршава се обавеза утврђена тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС („Службени гласник РС”, број 55 од 16. јула 2018. године - у даљем тексту: АП), која се односи на неопходност прецизирања и разграничења надлежности у вези са контролом производње, промета, откупа и вођења евиденције предмета од драгоцених метала.

Ужа радна група коју су чинили представници Министарства привреде и Дирекције, извршила је анализу примедби, предлога и сугестија које су на текст Нацрта закона изнели учесници на округлом столу, као и оних које су достављене Министарству привреде електронским путем (уз напомену да ни једна примедба, предлог или сугестија није достављена писаним путем, преко званичне поште). Уочено је да се већи део примедба односи на решења и одредбе Нацрта закона којима је уређен откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала и њихових делова/откупљивачи, као и одредбе о инвестиционом злату.

У наставку извештаја дат је приказ добијених примедби, предлога и сугестија на текст Нацрта закона, разврстаних по целинама, са одговорима, и то:

Једна од начелних примедби односила се на то да је Нацрт закона постављен на погрешним претпоставкама тј. да Дирекција за мере и драгоцене метале нема евиденцију откупљивача и да се она мора увести, и друго: „да се не баве сви произвођачи предмета од драгоцених метала откупом предмета...”, у вези са којом је примедбодавац изнео закључак да Дирекција има савршену евиденцију откупљивача, пошто су ту регистровани сви произвођачи накита у Србији. У свом коментару наглашава и да су државни инспекцијски органи дозволили хаос са откупом злата и прећутно гледали на мењачнице, фарбаре, фризерске салоне који су се бавили пословима откупа и „илегалног извоза злата из Србије“. С тим у вези примедбодавац подсећа да златари немају другог начина да дођу до сировине осим кроз откуп, тако да ова чињеница побија сваку премису: „...да се не баве сви златари, откупом предмета од драгоцених метала..”. **Одговор** на ову примедбу је да Дирекција за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција), између осталог, одређује решењем знак произвођача, увозника, односно заступника и води евиденцију знакова произвођача, увозника, односно заступника. Имајући у виду наведено, као и да у складу са важећим законом, једино привредни субјекти који поседују знак произвођача могу да врше откуп предмета од драгоцених метала, може се закључити да самим тим Дирекција располаже и подацима о откупљивачима. С обзиром да је пракса показала да се и други привредни субјекти, попут мењачница, фризерских салона и сл. баве откупом, у

складу са важећим законом, не може се сматрати да раде илегално, јер су испунили прописане услове за добијање знака произвођача. Управо имајући у виду значај питања откупа, Нацртом закона се уводи јасно разграничење произвођача и откупљивача и с тим у вези успоставља се званичан регистар откупљивача који ће да води Дирекција. Произвођачи ће и даље моћи да врше откуп предмета, али уз услов да се региструју код Дирекције као откупљивачи, чиме очекујемо да ће се решити проблем „фиктивних произвођача”.

Једна од примедби се односила и на то да је нелогично да се закон о предметима од драгоцених метала унапред ограђује од било какве: дефиниције, појавног облика, начина производње инвестиционог злата и да се та област дефинише другим законима, покушаји законодавца да тотално либерализује откуп и извоз злата из Републике Србије, као и „дробљење” ове области у више неповезаних закона, довешће до тога да ће Србија, попут других држава које су примениле сличне законе (Црна Гора, Хрватска, Словенија, Украјина...), наставити да бива опустошена и ускоро остати без злата у свим својим појавним облицима, а производња накита ће бити десеткована. **Одговор:** У ниже наведеним одговорима, образложено је да инвестиционо злато, као специфична врста штедње односно новца, није предмет регулисања овим законом. Откуп предмета од драгоцених метала не може се ограничавати и забрањивати, али се јасним разграничењем надлежности и мерама надзора, као и контролом евиденција у овој области може допринети ефикаснијем праћењу токова откупљених предмета од злата. Напомињемо да у погледу извоза/увоза злата и сребра у облику полупроизвода постоји обавеза прибављања дозволе коју издаје надлежни орган за спољну трговину.

Такође, примедба да се Дирекција „развлашћује”, да јој се укидају неке од основних надлежности и да треба да добије још значајнију функцију у овој привредној области, није најјаснија.

I. Примедбе које се односе на одредбе Нацрта закона о откупу употребљаваних предмета од драгоцених метала и њихових делова /откупљивачима:

- да је потребно прописати услове за откупљиваче који би требало да имају елементарно знање о драгоценим металима; да је потребно прописати за откупљиваче строге услове као и за нове произвођаче, ако немају потребно образовање прописати им одговарајући испит код Дирекције. **Одговор:** у Нацрту закона акценат није на прописивању услова за субјекте који би се бавили откупом употребљаваних предмета, већ на јачању одговарајућег надзора над пословањем тих субјеката;

- да се не може поистоветити откупљивач са произвођачем, јер драгоцени метал произвођачима представља основну сировину за рад. **Одговор:** За разлику од важећег закона, Нацртом закона се успоставља другачији концепт у коме нема прописивања услова за обављање активности откупа, већ је суштина у јачању надзора над свима који се тиме баве. Нацртом закона се уводи јасно разграничење произвођача од откупљивача и с тим у вези успоставља се званичан регистар откупљивача који ће да води Дирекција. Произвођачи ће и даље моћи да врше откуп предмета, али уз услов да се региструју код Дирекције као откупљивачи, чиме очекујемо да ће се решити проблем „фиктивних произвођача”;

- да је потребно прописати да произвођачи аутоматски стичу статус откупљивача, јер само преко откупа добијају драгоцене метале као основну сировину за рад. **Одговор:** Концепт који се уводи Нацртом закона је да су и произвођачи у обавези да Дирекцији поднесу захтев за упис у регистар откупљивача. Наиме, пракса је показала да се производњом предмета од драгоцених метала не баве сви субјекти који данас имају знак произвођача и који врше откуп предмета. У циљу јасног раздвајања откупљивача од произвођача, произвођачи који имају намеру да се баве откупом биће у обавези да се у Дирекцији региструју и као откупљивачи, чиме ће се, с једне стране олакшати рад

тржишне инспекције, а са друге стране, онемогућити произвођач да нпр. негира да је искористио своје право да се бави откупом и да самим тим не води прописану евиденцију о откупљеним предметима;

- да откуп злата могу да врше само регистровани произвођачи предмета од драгоцених метала, где злато служи као основна сировина у производњи накита и да се не сме дозволити постојање откупљивача злата јер се тиме угрожавају произвођачи предмета од драгоцених метала и форсира могуће изношење злата из Србије. **Одговор:** Сви произвођачи који буду регистровани као откупљивачи моћи ће да прибаве злато из откупљених предмета као сировину за рад, а постојање откупљивача употребљаваних предмета, као таквих, не може се забранити јер се тиме ограничава основни принцип слободног трговања робом;

- да „Министар у својој одлуци о контроли откупљивача, предвиди и начин контроле кретања откупљене робе код откупљивача, а који нису златари – произвођачи, с обзиром да произвођачи свој откуп евидентирају на Обрасцу: ПМ, тј. у књизи Евиденција о куповини, преради, производњи и промету производа од племенитих метала и драгог камења“. **Одговор:** Нацртом закона се и за откупљиваче уводи обавеза евидентирања извршеног промета, и то у складу са прописима којима се уређује евиденција промета у трговини. Тржишна инспекција врши надзор над прометом и откупом предмета (улаз - излаз);

- да се морају раздвојити произвођачи од златара, да не може неко уложити пар хиљада еура у неку квази опрему и добити статус произвођача, а самим тим и право на откуп, да је потребно одузети произвођачке жигове свима онима који се не баве производњом, а имају жигове произвођача и омогућити им да се сви они региструју као откупљивачи; да се правим произвођачима који се стварно баве тим послом не намећу нови намети и обавезе, да је сасвим логично да се сваки произвођач бави откупом, као и да има и право откупа сировине од откупљивача. Овим нацртом омогућено је и пекари која испуни услове за „откупљивача“ да се бави откупом племенитих метала, па се самим тим пекари и произвођачи стављају у исти кош. Да ли је циљ да се смањи број оних који се озбиљно баве производњом или да се поспешити та област? **Одговор:** У вези са првим делом примедбе, важно је истаћи да се Нацртом закона, уводи регистар откупљивача, који ће да води Дирекција. Предложиће се радној групи да размотри увођење прелазне одредбе којом би се омогућило да се евиденција знакова произвођача, увозника или заступника (коју води Дирекција) брже „ослободи и пречисти“ од произвођача који се баве само откупом предмета. Највећа дилема су критеријуми и рокови који би се прописали. У вези са другим делом примедбе, управо је институт „откупљивача“ основа за раздвајање правих и фиктивних произвођача предмета. Нацртом закона је предвиђено да произвођачи могу да се региструју као откупљивачи, предвиђена је једноставна процедура, уз минималне трошкове за произвођаче;

- да неки од произвођача имају скупу опрему, да тешко долазе до материјала и да се нипошто не сме дозволити да разни субјекти без контроле раде откуп - **Одговор:** У извештају је већ одговорено на питања о откуп. Нацртом закона се разрађују одредбе о откупу и акценат се ставља на појачан надзор над субјектима који врше откуп предмета;

- питање: која је крајња намена и дестинација племенитих метала откупљених од стране откупљивача који нису произвођачи? **Одговор:** Предмет откупа у складу са Нацртом закона могу бити употребљавани предмети од драгоцених метала или њихови делови. Нацртом закона се уводи другачији концепт у складу са којим се не прописују услови за обављање те активности, већ је суштина у јачању надзора над свим субјектима који се баве откупом (улаз и излаз). Питање намене и дестинације откупљених предмета од драгоцених метала је ствар пословне политике привредног субјекта који је извршио откуп, а ако се мисли на извоз злата као полупроизвода ово питање је уређено прописима који дефинишу спољнотрговинско пословање, односно режимом дозволе;

- предлог да се „откупљивач” дефинише на следећи начин: „Откупљивљач је привредни субјект који је регистрован у Републици Србији у складу са Законом и регистрован у Дирекцији за мере и драгоцене метале као откупљивач предмета од драгоцених метала и њихових делова, који се бави производњим предмета од драгоцених метала. **Одговор:** Важећим законом је прописано да се откупом предмета од драгоцених метала може бавити само произвођач предмета од драгоцених метала коме је Дирекција издала решење о знаку произвођача. Оваквим решењем није остварен очекивани ефекат, јер су се у пракси откупом злата бавили и други субјекти који су испунили прописане услове и од Дирекције добили знак произвођача. Пракса из досадашње примене закона упућује да је неопходно извршити измене у овом делу, како би се произвођач и откупљивач јасно раздвојили, јер се показало да су многи откупљивачи само фиктивни произвођачи;

- да се предвиди могућност да увозник може да откупи злато од својих клијената којима је он претходно продао злато, што се у пракси дешавало и дешаваће се, те да увознику није неопходно да добија додатно решење о знаку откупљивача – **Одговор:** Уколико је у питању инвестиционо злато, та врста злата није предмет Нацрта закона. У складу са Нацртом закона, уколико се не ради о инвестиционом злату већ о предметима од драгоцених метала, увозник може да откупљује предмете уз услов да се у Дирекцији региструје као откупљивач.

II. Примедбе које се односе на одредбе Нацрта закона о инвестиционом злату:

- предлог да се дефинише инвестиционо злато, тј. да златници финоће 900/1000 такође буду дефинисани као инвестиционо злато. **Одговор:** Нацртом закона је дефинисано да се одредбе закона не примењују на инвестиционо злато у смислу закона којим се уређује порез на додату вредност, јер се ради о специфичној врсти штедње односно новца. Дефиниција инвестиционог злата прописана је Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04...4/19-усклађени дин. изн), који је у потпуности усклађен са Директивом 2006/112 ЕС која је део преговарачког поглавља ПП 33 – Финансијске и буџетске одредбе. У том закону су златни новчићи дефинисани као врста инвестиционог злата, уколико поред степена финоће једнаког или већег од 900/1000 испуњавају и друге услове а један од њих је да јесу или су били законско средство плаћања у држави порекла. Напомињемо да су златници финоће 900/1000, који нису инвестиционо злато у смислу поменутог Закона о порезу на додату вредност (тј. нису били средство плаћања), обухваћени овим Нацртом закона и подлежу обавези испитивања и жигосања;

- да се брише одредба у складу са којом се одредбе овог закона не односе на инвестиционо злато. Напротив, у овом закону треба дефинисати основне појмове инвестиционог злата (облик израде, финоћа, тежина, жигови ...) пошто је већи број колега изразио жељу да се бави изградом и продајом инвестиционог злата. **Одговор:** Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона јер се ради о специфичној врсти штедње односно новца. Дефиниција инвестиционог злата прописана је Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04...4/19-усклађени дин. изн), који је у потпуности усклађен са Директивом 2006/112 ЕС;

- да се предвиди и постојање предмета од злата 999/1000 (инвестиционо злато). **Одговор:** Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона, али напомињемо да је Нацртом закона предвиђена могућност да предмети од злата могу имати степен финоће 999/1000;

- да се изузме инвестиционо злато са LBMA сертификатом од обавезе испитивања и жигосања. **Одговор:** Предлог се односи на инвестиционо злато које није предмет Нацрта закона;

- предлог да се у текст Нацрта закона унесе: да Министар признаје жигове LBMA (London Bullion Market Assosiation) интернационални стандард за fine gold 999,9.
Одговор: Предлог се односи на инвестиционо злато које није предмет Нацрта закона;

- предлог да се у текст Нацрта закона унесе: да увозници инвестиционог злата немају обавезу излагања предмета намењених за продају те да се налазе се у продајном простору произвођача, увозника или заступника или другог привредног субјекта и да морају бити означени натписом као предмети од одређеног драгоценог метала, јер се продаја углавном обавља преко интернета и из *home office-a*.
Одговор: Предлог се односи на инвестиционо злато које није предмет Нацрта закона.

III. Примедбе које се односе на одредбе Нацрта закона о врсти драгоцених метала, степену финоће, обнављању решења о знаку произвођача, обавези жигосања и др:

- коментар да се сем злата, сребра, платине, паладијума, на тржишту у ЕУ појављују други мање познати из групе племенитих метала: иридијума, родијума, рутенијума, и посебно осмијума (најплеменитији метал 76 из групе у Менделејејевом систему) за који се очекује да ће превазићи злато као начин инвестиције, тј. заштите улагања.
Одговор: Врсте драгоцених метала (платина, злато, паладијум и сребро) које су наведене у Нацрту закона, идентичне су врстама драгоцених метала наведеним у Конвенцији о контроли и жигосању предмета од драгоцених метала (*Convention on the control and marking of articles of precious metals* - у даљем тексту: Конвенција). Конвенција је мултилатерални међународни уговор. У Конвенцији Република Србија тренутно има статус посматрача, а процес приступања Републике Србије Конвенцији је у завршној фази. Други племенити метали нису предмет Нацрта закона;

- коментар у вези са паладијумом, као врстом драгоценог метала: Паладијум јесте племенити метал, али се ретко израђује накит од тог елемента. Овим законом је предвиђена финоћа за накит од овог елемента 950/1000 и 500/1000, док је Европска унија, својим законима Pd препоручила као легирни елемент за „бело злато” уместо никла, који се показао као алерген. У Браничевском округу, нико није тражио накит од паладијума. Предлог: да паладијум остане племенити – драгоцени метал, од ког се производи накит, са препоруком да се користи као легирни елемент, уласком у Европску унију, јер са никлом (*DIRETTIVA 2004/96/CE della Comisione del 27 settembre 2004 – Ni*), као легирајућим елементом, нећемо моћи да изађемо на тржиште Европске уније.
Одговор: Питање коришћења никла у предметима који долазе у додир са кожом или слузокожом ће бити регулисано Законом о хемикалијама из преговарачког поглавља 27, којим се преузима REACH уредба;

- предлог да се брише: „V степен финоће 375 хиљадитих делова (375/1000)”.
Одговор: Предлог се прихвата. На округлом столу одлучено је да финоћа 375/1000 буде избрисана из Нацрта закона, тако да је за предмете од злата најнижи степен финоће 585/1000 као и до сада;

- примедба да финоћа 375/1000 не би требало да се усвоји, јер је стандардизована финоћа 585/1000 као најнижа, и уколико је потребно да се иде на нижу финоћу, предлог да то буде 333/1000, што је законским регулативама пре 1994. године било омогућено.
Одговор: На округлом столу одлучено је да финоћа 375/1000 буде избрисана из Нацрта закона, тако да је за предмете од злата најнижи степен финоће 585/1000;

- коментар на: „V степен финоће 375 хиљадитих делова (375/1000)”. Слажемо се са констатацијом да у многим државама ЕУ постоји накит нижег степена финоће од 585/1000, а то је 333/1000, 375/1000 и 417/1000 (према старим ознакама 8, 9 и 10 карата), о чему добијамо информације од наших купаца, посебно оних који су на привременом раду у државама ЕУ. Са сигурношћу тврдимо да код нас нико није тражио набавку накита ниже финоће од 585/1000, већ напротив, све је више који траже 750/1000, с обзиром да је у ЕУ, много већа цена, посебно „белог злата”, због проблема цене Ni, који је тренутно скупљи и

од злата, што не значи да убудуће неће да траже, куповину овог накита, уколико злато почне да повећава цену, као што се то догађа ове и прошле године. Предлог: да се у Закон унесе *IV-a*: степен финоће 333 хиљадитих делова (333/1000), као и *IV b*: степен финоће 417 хиљадитих делова (417/1000), јер би у противном, увозом или евентуалном производњом 417/1000, морали да жигосемо са 375/1000, сходно Чл.7, Закона, а што би за нас био велики губитак. **Одговор:** На округлом столу одлучено је да финоћа 375/1000 буде избрисана из Нацрта закона, тако да је за предмете од злата најнижи степен финоће 585/1000;

- да треба да остану ревизије решења о знаку произвођача и да после одређеног рока треба имати увид у рад произвођача с обзиром на технолошки напредак. **Одговор:** Нацртом закона се укида орочавање решења о знаку произвођача и акценат се ставља на надзор који над произвођачима предмета од драгоцених метала спроводи Дирекција;

- да треба увести обавезно испитивање и жигосање бар једанпут годишње? **Одговор:** Сматрамо да је наведени предлог за разматрање и предложиће се Радној групи да га детаљније обради. У вези са овом проблематиком поставља се питање критеријума у складу са којима би се одредила количина произведених предмета које је на годишњем нивоу потребно поднети Дирекцији на испитивање и жигосање, како би се привредни субјект сматрао произвођачем;

- предлог о увођењу „жига одговорности”, како би се избегао проблем до кога се долази у изради накита, а посебно „бурми”, данас за сутра, које се наручују у петак или суботу за венчање у недељу и немогућност да се предмети на време однесу у Дирекцију на жигосање, што доводи до одустанка купаца (радници на привременом раду у иностранству, који најчешће долазе викендом). **Одговор:** Овај проблем се може решити коришћењем института тзв. „самодеклараната”. Наиме, и важећим, као и Нацртом закона, за предмете од драгоцених метала за које произвођачи поседују прописану документацију омогућено је ослобађање од обавезе жигосања. То значи да је произвођач претходно, за такве предмете, прибавио од Дирекције доказ о степену финоће и саставу легуре драгоценог метала од које је израдио предмет. Произвођач је дужан да прописану документацију чува трајно, као и да води евиденцију о предметима израђеним од легуре за коју има доказ о степену финоће и саставу. Такође, у складу са Конвенцијом, и у случају означавања предмета жигом одговорности, предмет је потребно жигосати и државним жигом;

- примедба да „чл. 16. и 17. нису јасни, јер у члану 16. стоји за које предмете не постоји обавеза жигосања, па није јасно да ли се мисли на жигосање робе од стране завода и увозника или само од завода за мере и драгоцене метале, пошто је до сад била пракса да за накит до три грама се ставља жиг увозника или произвођача, а сад јасно пише да не постоји обавеза жигосања“. **Одговор:** Треба правити разлику између појмова жигосање и означавање предмета од драгоцених метала, чија су значења дефинисана Нацртом закона. Жигосање у смислу Нацрта закона врши само Дирекција и под њим се подразумева означавање предмета од драгоценог метала државним жигом (или међународним жигом у складу са потврђеним међународним споразумом). За разлику од жигосања, произвођач, увозник или заступник означава предмет својим знаком, као и ознаком финоће. Нацртом закона је предвиђено да за предмете од платине, злата и паладијума масе до 1 g и предмета од сребра масе до 3 g, као и делове, односно некомплетне предмете, не постоји обавеза испитивања и жигосања. То значи да ови предмети морају бити означени ознаком финоће као и знаком произвођача, увозника или заступника;

- предлог да се члан 13. Нацрта закона измени и да „уместо пре стављања предмета на тржиште стоји текст по фактурисању. Уколико би се усвојила ова измена увозник би тек по фактурисању робе и пре предаје крајњем купцу био у обавези да стави свој жиг на исту, а не пре стављања у промет. Код нас је у обавези да се роба одвоји за извоз и за домаће тржиште, то у осталим земљама у окружењу нема, ја нпр. бирам накит из исте посуде из које бира и домаћи купац и странац мени се роба само фактурише, а домаћи

купац добија робу тек после жигосања. Овом изменом би се и купци из Македоније и осталих земаља у окружењу преорјентисали на наше тржиште, дешавало се да се купцима из иностранства свиди баш роба која је жигосана, али је не купују јер не можете да замислите како изгледа минђуша од једног грама са 5 жигова“. **Одговор:** Предлог се не може прихватити, јер предмети од драгоцених метала који се стављају на тржиште Републике Србије морају да у свему испуне захтеве Нацрта закона, без обзира на то ко је купац предмета;

- предлог да се у члану 5. дода: 11) Утврђује услове за добијање знака произвођача и откупљивача. **Одговор:** Нацртом закона је прописано да министар подзаконским актом између осталог, прописује опрему и изглед радних просторија које морају да поседују произвођачи, а Дирекција решењем одређује знак произвођача. У погледу откупљивача, акценат није на прописивању услова, већ на њиховој регистрацији и надзору над њиховим радом;

- предлог да се на предмете из увоза које прате одговарајући сертификати односно гаранције, који се сматрају уверењима о потврђивању степена финоће предмета, *не ставља се знак увозника, односно заступника до тренутка када се за исте издаје фактура за крајњег купца.* **Одговор:** Нацртом закона је предвиђено да се на предмет из увоза који прати сертификат или друга исправа којом се гарантује и потврђује степен финоће предмета, не ставља знак увозника или заступника. Ова одредба представља ослобађање увозника или заступника обавезе да предмете из увоза означи својим знаком, под одређеним условима. С тим у вези, обавезу увозника или заступника да пре стављања предмета на тржиште означи предмет страног произвођача својим знаком, односно ослобађање од ове обавезе, како је то напред појашњено, не треба везивати за тренутак издавање фактуре крајњем кориснику;

- коментар да се услед смањене куповне моћи грађана све чешће на тржишту налазе предмети од драгоцених метала изузетно ситни, склони ломењу и оштећењу приликом жигосања и предлог да ти предмети треба да поседују само ознаку финоће, а да пратећа документација доказује њихово порекло (царинска декларација, налог за производњу и сл), што се односи на члан 16, док би мала измена у члану 13. омогућила увозницима, тј. заступницима бржу и једноставнију продају. **Одговор:** Предложиће се радној групи да размотри овај предлог јер је оправдан;

- предлог да се у чл. 5. став 4. Нацрта закона дода да „Дирекција прати технолошке иновације мерне опреме и обезбеђује њихову набавку и примену чиме се могло избећи трајно оштећење узорка производа увозника/заступника: пример магнетна вага која на основу електромагнетних таласа узорка израчунава стварну чистоћу, или ваге које на основу Архимедовог закона утврђују чистоћу драгоцених метала на основу израчунавања специфичне тежине узорка потопљеног у контејнер са водом“. **Одговор:** Праћење иновације опреме није предмет Нацрта закона, али је у функцији обављања послова и активности Дирекције за мере и драгоцене метале, као органа управе у саставу Министарства привреде;

- питање: Којом уредбом је уређено доношење прописа? **Одговор:** У прелазним и завршним одредбама Нацрта закона дефинисани су рокови за доношење подзаконских аката (рок од годину дана од дана ступања на снагу Закона);

- питање да ли се у Р. Србији нешто ради по питању Берзе племенитих метала? **Одговор:** Берза племенитих метала у Републици Србији није предмет Нацрта закона, нити је регулисање тог питања у надлежности Министарства привреде.

С обзиром на приспеле примедбе, а имајући у виду значај питања, предложиће се Посебној радној групи за израду Нацрта закона да још једном размотри одредбе и решења у вези са откупом и откупљивачима предмета од драгоцених метала. Такође, потребно је разрадити питања која се односе на означавање и жигосање ситних и крхких предмета, у смислу њиховог изузимања од ове обавезе и још једном размотрити и евентуално

дорадити казнене одредбе, као и прелазне и завршне одредбе Нацрта закона. Све примедбе, предлози и сугестије за које је предложено да их Посебна радна група још једном размотри и које буду прихваћене, уградиће се у текст Нацрта закона, као и све примедбе, предлози и сугестије техничке природе.

На основу примедби добијених у поступку јавне расправе, као и примедби и предлога других министарстава, Посебна радна група сачиниће коначну верзију Нацрта закона, коју ће ово министарство, у складу са Пословником Владе, упутити у даљу процедуру усвајања на Влади.